

Βρυξέλλες, 25.5.2018
SWD(2018) 258 final

ΕΓΓΡΑΦΟ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΤΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ ΤΗΣ ΕΚΤΙΜΗΣΗΣ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ

που συνοδεύει το έγγραφο

Πρόταση οδηγίας του Συμβουλίου

**σχετικά με την τροποποίηση της οδηγίας 92/83/ΕΟΚ για την εναρμόνιση των
διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα
αλκοολούχα ποτά**

{COM(2018) 334 final} - {SEC(2018) 254 final} - {SWD(2018) 259 final}

Δελτίο συνοπτικής παρουσίασης

Εκτίμηση επιπτώσεων σχετικά με πρόταση αναθεώρησης της οδηγίας 1992/83/ΕΟΚ του Συμβουλίου για την εναρμόνιση των διαρθρώσεων των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά

A. Ανάγκη ανάληψης δράσης

Γιατί; Ποιο είναι το πρόβλημα;

Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής που υποβλήθηκε στο Συμβούλιο τον Οκτώβριο του 2016, η οποία βασίστηκε σε ανεξάρτητη μελέτη που εκπονήθηκε κατά την περίοδο 2014/2016, η οδηγία 1992/83/ΕΟΚ έχει αποδειχθεί αποτελεσματική και εν γένει κατάλληλη για την είσπραξη ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά.

Παρά ταύτα, διαπιστώθηκαν ορισμένα προβλήματα και εξακολουθούν να υφίστανται ελλείψεις που θα μπορούσαν να οδηγήσουν σε στρεβλώσεις στην εσωτερική αγορά:

- Δυσλειτουργίες στην εφαρμογή των απαλλαγών για τη μετουσιωμένη αλκοόλη
- Δυσλειτουργίες στην κατάταξη ορισμένων αλκοολούχων ποτών
- Δυσλειτουργική εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών ειδικού φόρου κατανάλωσης
- Ασαφείς διατάξεις για τη μέτρηση των βαθμών Plato στην μπίρα που έχει υποστεί γλύκανση / αρωματισμό.

Τι αναμένεται να επιτευχθεί με την παρούσα πρωτοβουλία;

Η πρωτοβουλία επιδιώκει να επιτύχει:

- την ίση φορολογική μεταχείριση των οικονομικών φορέων σε όλους τους τομείς της αλκοόλης και των αλκοολούχων ποτών, συμπεριλαμβανομένων των μικρών παραγωγών όλων των τύπων αλκοόλης και αλκοολούχων ποτών
- την πρόληψη και τη διόρθωση τυχόν στρεβλώσεων ανταγωνισμού στην εφαρμογή των απαλλαγών για τη μετουσιωμένη αλκοόλη και των μειωμένων συντελεστών ειδικών φόρων κατανάλωσης
- την παροχή σαφών και αποτελεσματικών κανόνων για όλους τους τύπους μετουσιωμένης αλκοόλης και τις χρήσεις της
- τον περιορισμό του διοικητικού φόρτου και του κόστους συμμόρφωσης που επιβαρύνουν τους οικονομικούς φορείς και τις φορολογικές αρχές
- την ασφάλεια δικαίου όσον αφορά την κατάταξη, την απαλλαγή για τη μετουσιωμένη αλκοόλη και τους βαθμούς Plato της μπίρας που έχει υποστεί γλύκανση / αρωματισμό
- τον περιορισμό της απάτης και της φοροδιαφυγής, ιδίως στον τομέα της μετουσιωμένης αλκοόλης.

Ποια είναι η προστιθέμενη αξία της δράσης σε επίπεδο ΕΕ;

Είναι προφανές ότι η λειτουργία της ισχύουσας νομοθεσίας της ΕΕ για τη διάρθρωση των ειδικών φόρων κατανάλωσης που επιβάλλονται στην αλκοόλη και τα αλκοολούχα ποτά προκαλεί προβλήματα τόσο στα κράτη μέλη όσο και στους οικονομικούς φορείς. Ουδεμία δράση σε επίπεδο ΕΕ συμπίπτει με τη διατήρηση μιας κατάστασης, όπου:

- οι αποκλίνουσες ερμηνείες και η ανασφάλεια δικαίου παραμένουν
- οι δυσμενείς επιπτώσεις στη λειτουργία της εσωτερικής αγοράς εξακολουθούν να υφίστανται
- οι στρεβλώσεις ανταγωνισμού επιμένουν
- τα προβλήματα ερμηνείας διατηρούνται, με αποτέλεσμα διοικητικό φόρτο και κόστος συμμόρφωσης που επιβαρύνουν τους οικονομικούς φορείς και τα κράτη μέλη.

B. Λύσεις

Ποιες νομοθετικές και μη νομοθετικές επιλογές πολιτικής έχουν εξεταστεί; Υπάρχει προτιμώμενη επιλογή ή όχι; Γιατί;

Δυσλειτουργίες στην εφαρμογή των απαλλαγών για τη μετουσιωμένη αλκοόλη

- Κατά την αντιμετώπιση αυτού του προβλήματος εξετάστηκαν τόσο οι νομοθετικές όσο και οι μη νομοθετικές επιλογές. Τα μέτρα οικοδόμησης εμπιστοσύνης και ανάπτυξης ικανοτήτων εξετάστηκαν ως αυτόνομη επιλογή, ωστόσο, σε αυτή την περίπτωση, τα μέτρα θα είχαν ελάχιστη επιτυχία. Συνεπώς, η προτιμώμενη επιλογή είναι η αποσαφήνιση της διατύπωσης της οδηγίας, προκειμένου να αυξηθεί η ασφάλεια δικαίου στον τομέα αυτόν.

Δυσλειτουργίες στην κατάταξη ορισμένων αλκοολούχων ποτών

- Η προτιμώμενη επιλογή είναι η τροποποίηση της οδηγίας ώστε να δημιουργηθεί μια νέα κατηγορία παραδοσιακών ποτών παρασκευαζόμενων με ζύμωση, όπως ο μηλίτης και ο απίτης. Αυτό θα διασφάλιζε τη συνεκτική εφαρμογή σε όλα τα κράτη μέλη. Η έγκριση κατευθυντήριων γραμμών και άλλων μη δεσμευτικών

πράξεων είναι συμπληρωματικές επιλογές, οι οποίες θα αποτελέσουν μέρος της προτιμώμενης επιλογής στα επόμενα στάδια.

Δυσλειτουργική εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών

- Οι επιλογές που κρίνεται ότι διασφαλίζουν την ασφάλεια δικαίου στη λειτουργία των μειωμένων συντελεστών για τους μικρούς παραγωγούς περιλάμβαναν μια κανονιστική και μια μη κανονιστική επιλογή. Λόγω της επιτυχίας των προηγούμενων μη δεσμευτικών παρεμβάσεων και της ταχύτητας των εξελίξεων στον τομέα αυτό, προκρίνεται η μη κανονιστική επιλογή.
- Η βελτίωση της διασυννοριακής λειτουργίας του καθεστώτος μειωμένων συντελεστών θα μπορούσε να επιτευχθεί με ένα μη δεσμευτικό μέσο ή με τροποποίηση της οδηγίας. Ελλείψει εναρμονισμένης προσέγγισης, προτιμάται η νομοθετική επιλογή καθώς αυτή διασφαλίζει τη συνεκτικότητα σε ολόκληρη την Ευρώπη.
- Για να διασφαλιστεί η ίση φορολογική μεταχείριση των οικονομικών φορέων, η προτιμώμενη επιλογή είναι μια νομοθετική τροποποίηση για την επέκταση των μειωμένων συντελεστών στους μικρούς παρασκευαστές μηλίτη και την αύξηση του ορίου του αλκοολικού τίτλου κάτω από το οποίο μπορούν να εφαρμόζονται οι μειωμένοι συντελεστές.

Ασαφείς διατάξεις για τη μέτρηση των βαθμών Plato στην μπίρα που έχει υποστεί γλύκανση / αρωματισμό

- Για την αντιμετώπιση αυτού του θέματος, εξετάστηκαν διαφορετικές επιλογές πολιτικής. Προτιμάται τροποποίησης της οδηγίας, δεδομένου ότι οι οικονομικοί φορείς δεν θα άλλαζαν ανεπιφύλακτα τη σημερινή τους προσέγγιση. Επομένως, οι μη δεσμευτικές κατευθυντήριες γραμμές δεν θα επιτύγχαναν τον στόχο της ασφάλειας δικαίου.

Ποιος υποστηρίζει την κάθε επιλογή;

- Δυσλειτουργίες στην εφαρμογή των απαλλαγών για τη μετουσιωμένη αλκοόλη

Τα κράτη μέλη υποστηρίζουν μια ισχυρότερη κοινή προσέγγιση σε αυτόν τον τομέα, λόγω του υψηλού κινδύνου φορολογικής απάτης και του υψηλού κόστους επιβολής στον τομέα αυτόν. Οι οικονομικοί φορείς προτιμούν τα μέτρα οικοδόμησης της εμπιστοσύνης και ανάπτυξης ικανοτήτων προκειμένου να βελτιωθεί η εφαρμογή αυτής της απαλλαγής.

- Δυσλειτουργίες στην κατάταξη ορισμένων αλκοολούχων ποτών

Οι συμμετέχοντες στην ανοιχτή δημόσια διαβούλευση παραδέχθηκαν ότι μπορεί να υπάρξει προστιθέμενη αξία στην αποσαφήνιση της υφιστάμενης κατάστασης. Ωστόσο, με εξαίρεση τους ιδιώτες, πιστεύουν ότι οι διαφαινόμενοι κίνδυνοι μιας νομοθετικής αλλαγής τείνουν να υπερακοντίζουν τα αντιληπτά οφέλη. Η δημιουργία μιας νέας κατηγορίας για τα παραδοσιακά ποτά παρασκευαζόμενα με ζύμωση υποστηρίζεται από τον κλάδο παραγωγής μηλίτη και τη ζυθοποιία. Σύμφωνα με την ανατροφοδότηση των κρατών μελών, οι ισχύουσες διατάξεις δεν προστατεύουν πλήρως τα οικονομικά τους συμφέροντα σε σχέση με τη είσπραξη των εσόδων από τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης, ενώ η κατάταξη που προβλέπει η οδηγία είναι αμφιλεγόμενη.

- Δυσλειτουργική εφαρμογή των μειωμένων συντελεστών

Τόσο οι οικονομικοί φορείς όσο και τα κράτη μέλη υποστηρίζουν τις επιλογές για τη βελτίωση της λειτουργίας του καθεστώτος μειωμένων συντελεστών για τους μικρούς παραγωγούς. Αμφότερες οι πλευρές υποστήριξαν την επέκταση της ελάφρυνσης στους μικρούς παρασκευαστές μηλίτη. Η αύξηση του κατώτατου ορίου για τον χαμηλό αλκοολικό τίτλο υποστηρίχθηκε από τη ζυθοποιία, αλλά δεν βρήκε ανάλογη στήριξη από τον κλάδο των αλκοολούχων ποτών.

- Ασαφείς διατάξεις για τη μέτρηση των βαθμών Plato στην μπίρα που έχει υποστεί γλύκανση / αρωματισμό

Μια μικρή πλειονότητα των συμμετεχόντων στην ανοιχτή δημόσια διαβούλευση υποστηρίζει κανονιστική τροποποίηση για την αποσαφήνιση αυτών των διατάξεων. Τόσο τα κράτη μέλη όσο και οι οικονομικοί φορείς υποστηρίζουν τροποποίηση, η οποία είναι σύμφωνη με την τρέχουσα προσέγγισή τους.

Γ. Επιπτώσεις της προτιμώμενης επιλογής

Ποια είναι τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής (ειδάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Τα οφέλη της προτιμώμενης επιλογής περιλαμβάνουν τα εξής:

- Αυξημένη ασφάλεια δικαίου
- Μειωμένες στρεβλώσεις ανταγωνισμού
- Μειωμένος διοικητικός φόρτος και μειωμένο κόστος συμμόρφωσης
- Ενίσχυση της καταπολέμησης της απάτης και της φοροδιαφυγής.

Ποιο είναι το κόστος της προτιμώμενης επιλογής (ειδάλλως, των κυριότερων επιλογών);

Λόγω της προσαρμογής ορισμένων διαδικασιών ελέγχου και παρακολούθησης, προκύπτει κόστος προσαρμογής για κάθε προτιμώμενη επιλογή. Αυτό το κόστος είναι κατά βάση αμελητέο. Για λεπτομερή κατανομή του κόστους για κάθε προβληματικό τομέα, βλ. την εκτίμηση επιπτώσεων, παράρτημα III.

Πώς θα επηρεαστούν οι μεγάλες, οι μικρομεσαίες και οι πολύ μικρές επιχειρήσεις;

Η αυξημένη ασφάλεια δικαίου θα εξασφαλίσει τη συνεκτική μεταχείριση των οικονομικών φορέων σε ολόκληρη

την ΕΕ, η οποία θα μειώσει τις διασυνοριακές ανισότητες και τις στρεβλώσεις ανταγωνισμού.
Θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικητικές αρχές;
Δεν αναμένονται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις στους εθνικούς προϋπολογισμούς και στις εθνικές διοικήσεις.
Θα υπάρξουν άλλες σημαντικές επιπτώσεις;
Οι αρμόδιες για τους ειδικούς φόρους κατανάλωσης και οι τελωνειακές εθνικές αρχές, οι οικονομικοί φορείς και οι καταναλωτές είναι τα βασικά ενδιαφερόμενα μέρη σε σχέση με τα προβλήματα και τις επιλογές αυτής της πρωτοβουλίας. Μείωση της απάτης όσον αφορά τη μετουσιωμένη αλκοόλη θα έχει θετικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία. Δεν αναμένεται αντίκτυπος σε άλλους τομείς πολιτικής.
Δ. Παρακολούθηση
Πότε θα επανεξεταστεί η πολιτική;
Η Επιτροπή θα εκπονήσει αναδρομική αξιολόγηση της λειτουργίας της νέας νομοθεσίας τουλάχιστον πέντε έτη μετά τη θέση σε ισχύ της, διάστημα που θα επιτρέψει στις αγορές να προσαρμοστούν και να γίνουν ορατά τα αποτελέσματα και οι επιπτώσεις.